

Záznam z jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“) konaného dne 28. března 2024

Místo a čas schůze: Hybridní jednání (Strakova akademie, 10:00)

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci členek a členů s hlasovacím právem):

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Bálková Pavla <u>zastupuje:</u> Máchová Šárka (online účast)	MSp
2.	Bartoň Daniel	advokát
3.	Bělohlávková Kateřina <u>zastupuje:</u> Sailer Markéta	MV
4.	Čechová Jitka <u>zastupuje:</u> Jandová Hana (online účast)	Persefona
5.	Hurychová Eva	nezávislá odbornice
6.	Chaloupková Jaroslava (online účast)	Acorus
7.	Ježková Veronika (online účast)	nezávislá odbornice
8.	Krpálková Jindřiška	Pro Dialog
9.	Marvánová Vargová Branislava (předsedkyně)	nezávislá odbornice
10.	Pešáková Kristýna (online účast)	Spondea
11.	Prokopová Zdena (online účast)	ROSA – centrum pro ženy
12.	Šimáček Martin (online účast)	Centrum sociálních služeb Praha
13.	Viktorinová Lucie (online účast)	MŠMT
14.	Vojtíšková Martina	Asociace pracovníků intervenčních center ČR
15.	Wünschová Petra	Centrum LOCIKA

Omluveny/i:

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Berkovec Jiří	MZd
2.	Poláková Jitka	ProFem
3.	Varmus Dominika	MPSV

Hostky/é:

	Příjmení a jméno	Organizace
--	-------------------------	-------------------

1.	Badová Kamila	Nadace Sirius
2.	Blažková Kateřina	Nadace Sirius
3.	Korčáková Anna	Úřad vlády ČR
4.	Kornetová Andrea (online účast)	Policie ČR
5.	Přesličková Hana (online účast)	Institut pro kriminologii a sociální prevenci
6.	Řeháčková Jitka	Intervenční centrum Praha

Tajemník Výboru: *M. Pavlíček*

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Sekretariát“): *Šafařík Radan, Šamová Monika, Andršová Amálie*

Z celkového počtu **18** členů a členek bylo v době zahájení jednání Výboru přítomno **14** osob s hlasovacím právem. Výbor byl usnášení schopný.

Návrh programu jednání:

1. Úvod a schválení programu;	B. Marvánová Vargová
2. Informace o aktuální činnosti Sekretariátu a plnění úkolů z předchozích jednání;	M. Pavlíček
3. Návrh Plánu činnosti Výboru na léta 2024-2025, diskuze;	B. Marvanová Vargová, členové a členky Výboru
4. Projednání Zprávy za rok 2023 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026;	B. Marvanová Vargová, M. Pavlíček, členové a členky Výboru
5. Aktuální informace o přípravě novely zákona o sociálních službách vč. podpory specializace a zajištění financování specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí;	Členové a členky Výboru
6. Představení hlavních výstupů výzkumu transgeneračního přenosu domácího a genderově podmíněného násilí;	M. Vojtíšková
7. Představení metodického doporučení MŠMT k postupům školy při podezření na dítě ohrožené násilím;	K. Badová, K. Blažková (Nadace Sirius)
8. Různé.	Členové a členky Výboru

Ad bod 1 – Úvod a schválení programu

B. Marvánová Vargová zahájila jednání Výboru a přivítala všechny přítomné. Následně představila program jednání.

O návrhu programu následně proběhlo hlasování: 14 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

Ad bod 2 – Informace o aktuální činnosti Sekretariátu a plnění úkolů z předchozích jednání

M. Pavlíček informoval o plnění úkolů z předchozích jednání. Návrh Zprávy za rok 2023 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí byl zaslán Výboru k připomínkám dne 8. března 2023 a jeho projednání zařazeno na program dnešního jednání (bod č. 3). Plán činnosti Výboru na léta 2024-2025 byl Výboru zaslán k připomínkám taktéž dne 8. března a zařazen na program jednání (bod č. 2). Ohledně úkolu zaměřit jedno z příštích jednání Výboru na data, statistiky a aktuální výzkumy v oblasti domácího a genderově podmíněného jednání bylo s předsednictvem Výboru domluveno, že takto zaměřené bude příští jednání. Na tomto jednání by měly být představeny aktuální statistiky ohledně domácího a sexuálního násilí MV a MSp v souladu s plněním Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí (dále jako „Akční plán“) a taktéž aktuální výzkumy APIC ČR, IKSP a ProFem. Dalším úkolem bylo zařadit na další jednání informaci o novele zákona o sociálních službách včetně způsobu zahrnutí podpory specializovaných sociálních služeb pro oběti v rámci novely. MPSV bylo ohledně představení aktuálního stavu přípravy novely osloveno, muselo se však z důvodu koncepční porady omluvit. Bylo domluveno, že k představení ze strany MPSV dojde na příštím jednání Výboru. V mezidobí bude ÚV ČR iniciovat schůzku předsednictva Výboru s MPSV.

M. Pavlíček dále podal Výboru informace o činnosti Sekretariátu. Sekretariát pokračoval v pracích na aktualizaci Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030 na základě proběhlých kulatých stolů na konci roku. Probíhala příprava Zprávy za rok 2023 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023-2026. Sekretariát se také intenzivně věnoval přípravě a účasti delegace ČR na zasedání Komise OSN pro postavení žen v New Yorku ve dnech 11.-15. března 2024. Sekretariát v rámci letošního zasedání realizoval mj. side-event k úloze mužů v prevenci genderově podmíněného násilí za účasti ministra zahraničních věcí ČR, zástupců a zástupkyň Austrálie, Mexika, partnerské organizace projektu ÚV ČR z Norských fondů Alternativa násilí a organizace Spondea. Sekretariát spoluorganizoval také side-event Ukrajiny zaměřený na poválečnou obnovu s genderovou perspektivou. Zmocněnkyně vlády pro lidská práva K. Šimáčková Laurenčíková se účastnila bilaterálních schůzek s iniciativou Pathfinders, Filipínami, Rwandou, Radou Evropy či schůzky s generálním tajemníkem OSN. Sekretariát nadále průběžně připomínkoval návrhy pozic ČR k projednávání Směrnice Evropského parlamentu a Rady o potírání násilí vůči ženám a domácího násilí a revize Směrnice o obětech trestných činů. Sekretariát se věnoval dále přípravě jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů, které proběhne 8. dubna 2024 a v rámci kterého bude mj. diskutován aktuální stav přípravy zákona o domácím násilí, představena dopadová analýza workshopů k prevenci sexuálního násilí na školách či analýza ekonomických dopadů sexuálního násilí do zdravotnictví. V únoru proběhla také školení Policie ČR k domácímu a genderově podmíněnému násilí a kybernásilí ve Znojmě.

R. Šafařík následně stručně informoval o aktuálně připravované legislativě v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí. Sdělil přítomným, že gestorem novely občanského zákoníku a dalších zákonů v souvislosti s domácím násilím se na základě rozhodnutí vlády ČR v prosinci 2023 stalo MSp a vyzval Š. Máchovou k případnému doplnění.

Š. Máchová uvedla, že ohledně ratifikace Úmluvy Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí nedošlo od poslední informace na Výboru k významnějšímu posunu. Návrh novely občanského zákoníku a dalších zákonů v souvislosti s domácím násilím byl rozeslán do pracovních komisí Legislativní Rady vlády. Jako první by návrh měla projednat Pracovní komise pro veřejné právo a následně Pracovní komise pro soukromé právo. Předložení vládě ČR a parlamentu tedy ještě nějakou dobu potrvá.

R. Šafařík doplnil, že Senát ČR projednal návrh ratifikace Istanbulské úmluvy dne 25. ledna 2024. Ke schválení návrhu chyběly dva hlasy. Aktuálně se řeší otázka, zda má smysl, aby o návrhu jednala Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR a případně znovu Senát ČR po podzimních senátních volbách.

B. Marvánová Vargová poděkovala M. Pavlíčkovi a R. Šafaříkovi za podané informace.

Ad bod 3 – Návrh Plánu činnosti Výboru na léta 2024-2025, diskuze

V průběhu projednávání tohoto bodu dorazil na jednání J. Berkovec. Počet přítomných členek a členů Výboru stoupl na 14.

B. Marvánová Vargová představila návrh Plánu činnosti Výboru (blíže viz příloha č. 1) a otevřela diskusi k tomuto bodu. V rámci diskuse bylo domluveno, že se Výbor v rámci své činnosti v nadcházejících dvou letech zaměří na tři prioritní témata: 1) zajištění dostupnosti a finanční udržitelnosti specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí a jejich děti včetně legislativního ukotvení, 2) zefektivnění pomoci a práce s oběťmi trestné činnosti, 3) vytvoření koncepce práce s osobami, které se dopouštějí násilí v blízkých vztazích.

B. Marvánová Vargová následně představila návrh usnesení k tomuto bodu.

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

schvaluje Plán práce Výboru na léta 2024 – 2025.

O návrhu usnesení následně proběhlo hlasování: 14 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

Ad bod 4 – Projednání Zprávy za rok 2023 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026

M. Pavlíček stručně shrnul plnění Zprávy za rok 2023 (blíže viz přílohy č. 2 a 3). Akční plán obsahuje celkem 59 výstupů s termínem plnění v roce 2023. Z vyhodnocení plnění Akčního plánu vyplývá, že z těchto 59 výstupů bylo splněno/plněno 16 (27,1 %), částečně splněno/plněno 16 (27,1 %) a nesplněno/neplněno 27 (45,8 %). Nejvíce se dařilo v uplynulém roce plnit výstupy Akčního plánu ÚV ČR (100 % splněných nebo částečně splněných výstupů), MSp (84,6 % splněných nebo částečně splněných výstupů) a MV (78,6 % splněných nebo částečně splněných výstupů). Naopak výstupy se v uplynulém roce nedařilo ve větší míře plnit MZd (83,3 % nesplněných výstupů), MŠMT (66,7 % nesplněných výstupů) a MPSV (64,3 % nesplněných výstupů). Poměrově nejvíce jsou zcela plněny výstupy v oblasti systémového zabezpečení řešení domácího a genderově podmíněného násilí a zajištění přístupu ke spravedlnosti (41,9 % splněných/plněných výstupů) a nejméně v oblasti jejich ochrany a podpory (žádný splněný/plněný výstup). Alarmující je zejména množství nesplněných/neplněných opatření v oblasti ochrany a podpory obětí (72,2 %), ale také nízká míra plnění výstupů v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí (42,1 %).

B. Marvánová Vargová následně otevřela diskusi k tomuto bodu.

M. Sailer informovala, že v souvislosti s plněním Akčního plánu před dnešním jednáním Výboru zaslala Sekretariátu grafy ohledně využívání speciálních výslechových místností

M. Pavlíček tuto informaci potvrdil. Současně bylo domluveno, že představení statistik ohledně využívání speciálních výslechových místností pro oběti domácího a sexuálního násilí dle předmětného opatření proběhne na příštím jednání Výboru.

B. Marvánová Vargová následně představila návrh usnesení k tomuto bodu.

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

schvaluje Zprávu za rok 2023 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023 – 2026.

O návrhu usnesení následně proběhlo hlasování: 14 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

Ad bod 5 – Aktuální informace o přípravě novely zákona o sociálních službách vč. podpory specializace a zajištění financování specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí

V průběhu projednávání tohoto bodu dorazil na jednání M. Šimáček. Počet přítomných členek a členů Výboru stoupl na 15.

B. Marvánová Vargová vzhledem k nemožnosti účasti MPSV na dnešním jednání otevřela diskusi ohledně stávajícího financování specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí. Upozornila na končící období Norských fondů, které významně přispěly k financování těchto služeb a sdílela zkušenosti organizace Rosa a dalších, které se potýkají nedostatkem financí na zajištění samotného provozu služeb.

P. Wünschová uvedla, že dle jejích informací byly práce na novele zákona o sociálních službách pozastaveny. Aktuálně se účastní jednání o nastavení dotačního programu Rodina, kde existují snahy o podporu zejména rodinných aktivit prostřednictvím rodinných poraden a mateřských center a vyřazení podpory služeb pro oběti domácího násilí a práce s osobami, které se násilí dopouštějí. Mateřská centra by si pak nově mohly jednou za čas přizvat pouze odborníka či odbornici na domácí násilí. Současně má docházet ke změnám v dotačním programu zaměřeném na služby s celorepublikovou dostupností služeb a související metodiky ke způsobu zařazování služeb do této sítě.

B. Marvánová Vargová upozornila na opatření Akčního plánu, kde má MPSV na základě zpracované Analýzy dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v ČR vyhodnotit a informovat Výbor o výši finanční podpory vyčleněné na jednotlivé druhy a typy specializovaných sociálních služeb pro oběti. MPSV toto opatření neplní a nedokázalo tak zatím tyto alokace určit. Kraje taktéž nejsou schopny říct, v jaké výši jsou tyto služby podporovány. To bylo také jedním z důvodů, proč vznikly Standardy kvality specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v ČR. Kraje mohou na základě nich zhodnotit, co podporují a případně kam podporu zaměřit. Připomněla přítomným, že na zářijovém jednání Výboru MPSV informovalo o záměru, služby pro oběti násilí přesunout právě pod dotační program pro služby s celorepublikovou dostupností a zajistit tak jejich financování.

P. Wünschová uvedla, že je potřeba ohlídat podmínky nadregionality, podle ní by se tam za stávajících podmínek současné specializované služby nedostaly. MPSV zatím tyto podmínky nemá vydiskutované a je důležité, aby byl Výbor do těchto diskusí zahrnut. Navrhla pozvat zpracovatele a zpracovatelky analýzy, z které změna dotačního programu pro nadregionální služby vychází a pomoci jim vydefinovat potřebné služby.

J. Krpálková dodala, že aktuálně existuje řada paralelních snah, jak definovat specializované služby. Aktuálně je součástí pracovní skupiny k přípravě nového zákona o rodině. Příprava je zatím ve fázi obecných představ. Řeší se mj. finanční podpora služeb pracujícími s dětmi nebo to, že OSPOD nechťejí zařazovat děti jako ohrožené.

M. Šimáček upozornil na to, že potřeba vyhodnotit, co z návrhů je ještě realizovatelné do konce volebního období. Odpovědnou osobou za přípravu zákona o rodině je S. Macela z MPSV, s kterým je potřeba se bavit, jak práce na zákoně pokračují. Schválení větší novely zákona o sociálních službách se s největší pravděpodobností do konce tohoto volebního období nestihne. Osobně je úzce zapojený do přípravy návrhu a práce na něm jsou značně zpomaleny nebo dokonce zastaveny. Vzhledem k počtu sociálních služeb s cílovou skupinou oběti domácího násilí v registru sociálních služeb vyjádřil obavy, že nadregionální síť takový rozsah služeb neunes. Na tuto síť se navíc zaměřuje pozornost více cílových skupin, ve výsledku tedy hrozí další snížení finanční podpory služeb pro oběti. Podle jeho slov je zapotřebí podporovat práci s kraji, začleňování služeb pro oběti do krajské sítě a zvyšování jejich kapacit. Jako zásadní vidí znovu otevření otázky druhových standardů v rámci příštího volebního období, kde je prostor pro to zdůraznit specifickou potřebnost služeb pro oběti domácího násilí a osob dopouštějících se násilí. Současně by považoval za přínosné zformulovat jasnou strategii, jak zlepšit financování a dostupnost těchto služeb pro další vládu.

B. Marvánová Vargová vyjádřila souhlas s tím, že dotační program pro nadregionální služby není vhodným řešením a že potřebný rozsah služeb neunes.

M. Pavlíček upozornil na Analýzu dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v ČR, kterou si nechalo MPSV zpracovat a na které se ÚV ČR a Výbor podílel. Analýza kromě zjištění, že pouze cca třetinu služeb s registrovanou cílovou skupinou oběti domácího násilí lze považovat za služby specializované na tuto cílovou skupinu, obsahuje také doporučení směrem k zajištění jejich dostupnosti a financování.

B. Marvánová Vargová následně představila návrh usnesení k tomuto bodu upravený dle proběhlé diskuse.

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

vyjadřuje znepokojení ohledně nedostatečného zajištění adekvátního a předvídatelného financování specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí,

doporučuje MPSV ve spolupráci s Výborem co nejdříve důsledně naplňovat opatření Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023-2026 v oblasti ochrany a podpory obětí tohoto násilí, a to zejména opatření zaměřená na zajištění dostupnosti a financování specializovaných sociálních služeb pro uvedenou cílovou skupinu,

doporučuje MPSV posílit důraz na prevenci domácího a genderově podmíněného násilí v rámci dotačního programu Rodina, a to nejen v oblasti preventivních aktivit na podporu rodiny, partnerství a rodičovství, ale také v oblasti podpory práce s dětmi a rodinami v oblasti SPOD.

O návrhu usnesení následně proběhlo hlasování: 15 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

Ad bod 6 – Představení hlavních výstupů výzkumu transgeneračního přenosu domácího a genderově podmíněného násilí

V průběhu projednávání tohoto bodu opustil jednání D. Bartoň. Počet přítomných členek a členů Výboru klesnul na 14.

M. Vojtíšková informovala o tom, že vzhledem k nedostatku času na tomto jednání bylo domluveno, že výzkum APIC ČR ohledně transgeneračního přenosu domácího a genderově podmíněného násilí bude blíže představen na jednání příštím. Přítomné informovala o realizovaném projektu Děti dětí bez násilí, který se zaměřuje na transgenerační přenos násilí a v rámci nějž uvedený výzkum vzniknul. Výzkum byl proveden na vzorku 960 osob a jedním z hlavních zjištění je, že zkušenost s transgeneračním přenosem násilí v rámci rodiny má 60–70 % klientů a klientek intervenčních center. APIC ČR dále akreditoval 3 kurzy pro sociální pracovníky a pracovníce zaměřené na: 1) domácí násilí, 2) specifické cílové skupiny, 3) transgenerační přenos násilí. Druhý realizovaný projekt Pospolu pomoc dětem se zaměřuje na spolupráci s odborníky a odbornicemi pracujícími s tématem domácího násilí. Proběhla 2 krajská setkání zaměřená mj. na spolupráci s OSPOD, z kterých vyplývá, že OSPOD se potýká s narůstajícím objemem agendy a nedostává se jim dostatečné podpory v těchto tématech. Přetrvávajícím tématem je zařazování dětí mezi ohrožené. Realizovány byly také semináře a akreditované kurzy práce s ohroženým dítětem a vytvořeny skládací materiály pro děti s informacemi o možnosti požádat soud o svou ochranu nebo ochranu sourozenců. Tyto materiály by měly být také součástí nové metodiky MŠMT pro učitele a učitelky. Připravuje se také tištěná brožura sloužící jako průvodce opatrovnickým řízením. Další manuál se pak zaměřuje na to, jak vést rozhovor s traumatizovaným dítětem. Od 1. ledna 2024 je zajištěn sběr dat o dětech, která projdou intervenčními centry. Byla založena karta dítěte a ve spolupráci s OSPOD bude monitorováno, co se s dětmi dále děje, zda byly správně zařazeny jako osoby ohrožené domácím násilím a zda byl OSPOD po vykazání v kontaktu s ohroženým dítětem, případně osobou dopouštějící se násilí. První data za celou ČR za období leden–březen budou vyhodnocena cca v květnu. Bude je tedy možné představit na dalším jednání Výboru.

Ad bod 7 – Představení metodického doporučení MŠMT k postupům školy při podezření na dítě ohrožené násilím

K. Blažková stručně představila příručku Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole, která se stala podkladem pro sjednocení a aktualizaci dvou příloh Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže. Nově je součástí tohoto doporučení příloha č. 5 Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole (dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>). Struktura příručky a obsah jednotlivých kapitol vychází z potřeb pracovníků a pracovník škol, které byly zjišťovány kvalitativním výzkumem, který předcházel tvorbě příručky. Příručka je provázána s Kartou KID k identifikaci ohrožení života, bezpečí a zdraví dítěte (blíže viz příloha č. 4).

B. Marvánová Vargová informovala, že aktuálně probíhá projekt k proškolení pedagogů a pedagožek ke kartě KID, který se zaměřuje trauma respektující přístup a identifikaci případů domácího násilí. Celkem mělo být zatím proškoleny cca 1200 pedagogů a pedagožek.

K. Pešáková uvedla, že v rámci Brna Sever a Brna střed proběhlo také síťování v rámci projektu Signály směrem k lepší identifikaci ohrožených dětí a specifikaci karty KID pro místní poměry, kterého se účastnila i organizace Spondea.

Ad bod 8 – Různé

P. Wünschová otevřela otázku přípravy aktualizace Metodického doporučení k postupu OSPOD v případech domácího násilí. V rámci přípravy aktualizace bylo domluveno, že v případě zásahu Policie ČR v rodině z důvodu násilí se dlouhodobost a intenzita násilí pro posouzení toho, zda je dítě ohrožené či ne posuzovat nebude. Aktuální znění však Výbor nedostal k dispozici. Navrhla tedy urgovat MPSV o zaslání návrhu.

M. Pavlíček uvedl, že D. Hovorka přislíbil zaslání materiálu Výboru k připomínkám. Sekretariát se na něj znovu obrátí s prosbou o zaslání.

Další termíny jednání Výboru byly stanoveny na 20. června, 19. září a 12. prosince 2024.

Shrnutí úkolů a závěrů jednání Výboru:

- Zařadit na příští jednání informaci o přípravě novely zákona o sociálních službách, způsobu zajištění dostupnosti a financování specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí (Sekretariát, MPSV);
- Zařadit na příští jednání informaci o administrativních datech a aktuálních výzkumech v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí v ČR (Sekretariát, MV, MSp, IKSP, APIC ČR, ProFem),
- Zaslát aktualizované Metodické doporučení k postupu OSPOD v případech domácího násilí Výboru k připomínkám (MPSV, Sekretariát).

Jednání bylo ukončeno v 13:15.

Schválila:

B. Marvánová Vargová, předsedkyně Výboru

Zapsal: M. Pavlíček, sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů